
Imigracja do Unii Europejskiej

Przemysław Wiśniewski
Grzegorz Zaletański
Elwira Szczęsna
Michał Górka

Plan prezentacji

- 1) Historia tworzenia prawa migracyjnego w Unii Europejskiej
- 2) Relacje prawne między UE, a krajami członkowskimi
- 3) Europejski program w zakresie migracji
- 4) Nadchodzące zmiany w polityce migracyjnej
- 5) Procedury Unii Europejskiej dotyczące migracji

Wprowadzenie i cele prezentacji

Celem prezentacji jest omówienie wybranych zagadnień dotyczących prawa, procedur i polityki imigracyjnej UE oraz analiza zmian zachodzących w tych sferach. Skupimy się na aktualnych problemach związanych z polityką imigracyjną i przedstawimy propozycje ich rozwiązań. Naszym zadaniem jest również ocena działań prowadzonych przez UE.

Próba analizy działań prowadzonych w obrębie polityki imigracyjnej jest o tyle istotna, iż stanowi odzwierciedlenie współczesnych relacji wewnątrz UE.

Historia tworzenia prawa migracyjnego w UE

Zmiany w polityce wobec imigracji z krajów trzecich po II Wojnie Światowej

- dynamiczny wzrost imigracji w okresie 1945-1973
- wstrzymanie programów rekrutacyjnych w latach 70
- liberalizacja polityki imigracyjnej w latach 80 i 90 wobec uchodźców i imigrantów politycznych
- ciągły wzrost migracji po 2000 roku i kryzys migracyjny

źródło: prawo.gazetaprawna.pl

Historia tworzenia prawa migracyjnego w UE

Najważniejsze wydarzenia w budowaniu prawa imigracyjnego UE

porozumienie z Schengen 1985 r

traktat z Maastricht 1993 r

traktat lizboński 2007 r

konwencja dublińska z 1990 roku
(weszła w życie dopiero w 1997 roku)

program z Tampere 1999 r

Relacje prawne między UE, a krajami członkowskimi

Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego -> prawo wspólnotowe ma wartość nadrzędną nad prawem krajowym państw członkowskich. Państwa członkowskie nie mogą więc stosować przepisu krajowego, który jest niezgodny z prawem wspólnotowym.

Mimo to wiele krajów członkowskich starała się czysto teoretycznie argumentować wyższość swojego prawa nad prawem UE. Przykładem są Polska i Dania.

W związku z niewywiązaniem się przez niektóre kraje (Polska, Węgry, Słowacja) z obowiązków dotyczących relokacji uchodźców pierwszeństwo prawa nabiera nowego znaczenia.

Relacje prawne między UE, a krajami członkowskimi

Aspekty prawne wykorzystywanie do celów politycznych przez kraje członkowskie

- *Crimmigration* -> kryminalizacja prawa imigracyjnego
- Różnice definicyjne wewnątrz UE i problemy z nimi związane

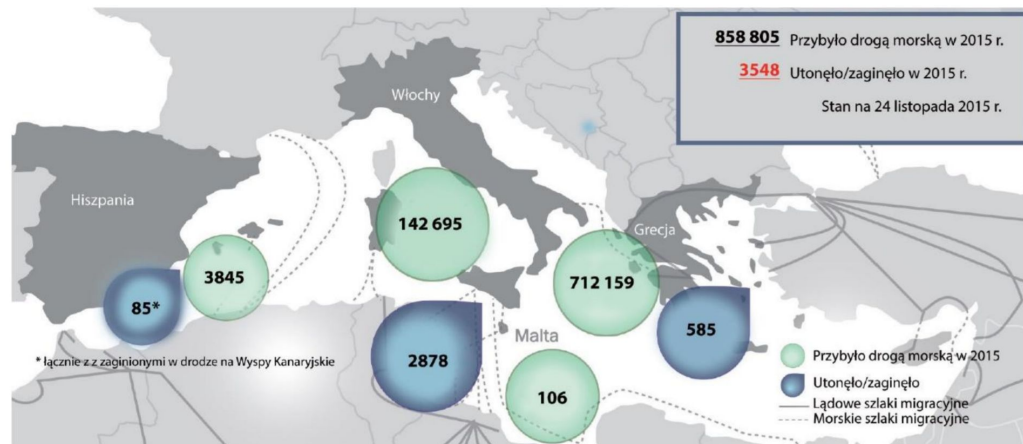
Europejski program w zakresie migracji

- działania niezwłoczne
- ograniczenie zachęt dla nielegalnych migrantów
- wspólna polityka azylowa
- polityka dotycząca legalnej migracji

źródło: EUROPEJSKI PROGRAM W ZAKRESIE MIGRACJI

Niezwłoczne działania

- ratowanie życia na morzu
- działania przeciwko przestępczym sieciom przemytniczym
- współpraca z państwami trzecimi w celu opanowania migracji w państwach pochodzenia i tranzytu

Źródło: Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM).

Ograniczenie zachęt dla nielegalnych migrantów

- zajęcie się pierwotnymi przyczynami nielegalnej i wymuszonej migracji po stronie państw trzecich
- walka z przemytnikami i handlarzami ludźmi

	2012	2013	2014	2015
Granica lądowa	49 183	47 192	62 768	789 244
Granica morska	23 254	60 173	220 194	1 033 093
Ogółem	72 437	107 365	282 962	1 822 337

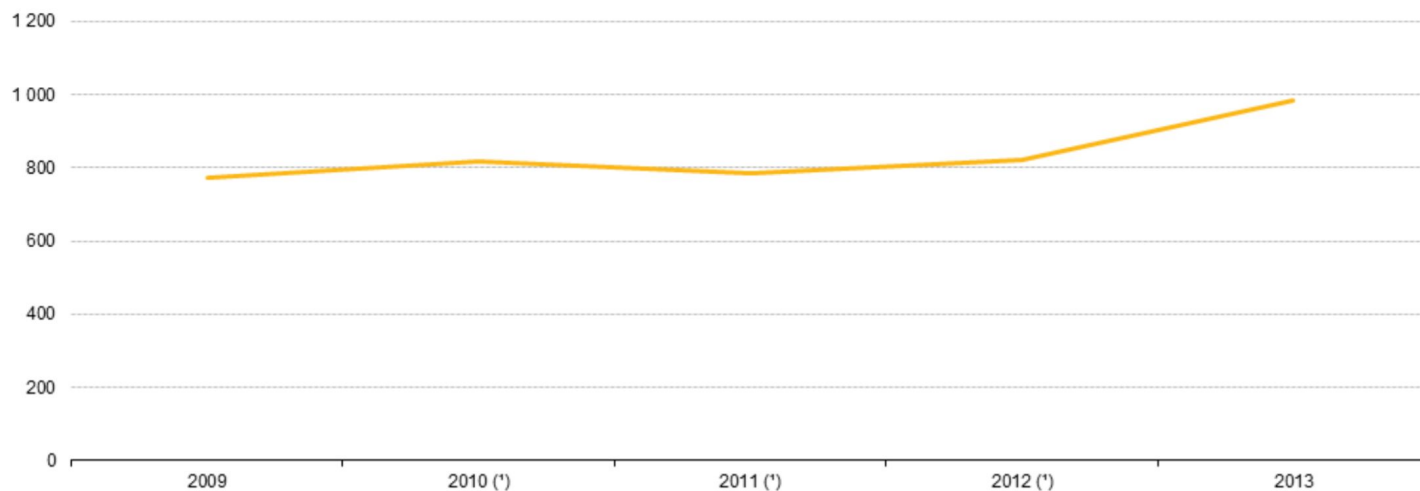
Wspólna polityka azylowa

- spójne wdrożenie wspólnego europejskiego systemu azylowego
- system dubliński
- relokacja

Państwa członkowskie ^{53 54}	Klucz podziału
Austria	2,62 %
Belgia	2,91 %
Bułgaria	1,25 %
Chorwacja	1,73 %
Cypr	0,39 %
Republika Czeska	2,98 %
Estonia	1,76 %
Finlandia	1,72 %
Francja	14,17 %
Niemcy	18,42 %
Grecja	1,90 %
Węgry	1,79 %
Włochy	11,84 %
Łotwa	1,21 %
Litwa	1,16 %
Luksemburg	0,85 %
Malta	0,69 %
Niderlandy	4,35 %
Polska	5,64 %
Portugalia	3,89 %
Rumunia	3,75 %
Słowacja	1,78 %
Słowenia	1,15 %
Hiszpania	9,10 %
Szwecja	2,92 %

Polityka dotycząca legalnej migracji

- niebieska karta
- skuteczna integracja

Źródło: Eurostat

Nadchodzące zmiany w polityce migracyjnej UE - konkrety czy kontynuacja?

18 grudnia 2017 z okazji Międzynarodowego Dnia Migrantów kilku wysoko postawionych urzędników unijnych (w tym m.in. Frans Timmermans i Frederica Mogherini) wydali wspólne oświadczenie dotyczące zjawiska jakim jest migracja, wyraźnie nawiązując do aktualnej sytuacji migracyjnej w Europie. Autorzy oświadczenia podkreślają iż **Europa oraz jej historia zbudowane są na migracji**, a współcześnie swobodny przepływ osób gwarantuje jej mieszkańcom dobrobyt. Zaznaczają również, że *“ochrona i przestrzeganie podstawowych praw i wolności wszystkich migrantów, niezależnie od ich statusu, zawsze była i zawsze będzie priorytetem UE”*, jednocześnie wspominając iż prowadzenie odpowiedniej polityki migracyjnej wymaga poczucia **wspólnej odpowiedzialności**, tolerancji, otwartości, a także **globalnych działań** oraz szeroko zakrojonej współpracy.

Co mówią unijni przywódcy

Farns Timmermans - Od 2015 r. Osiągnęliśmy prawdziwy postęp dzięki naszej wspólnej pracy na rzecz lepszego zarządzania migracją w sposób kompleksowy, jednak kwestia ta, pozostanie z nami jeszcze przez pewien czas (...) Migracja pozostaje głównym problemem naszych obywateli i powinna również pozostać naszym najważniejszym priorytetem - **kryzys migracyjny priorytetem**

Frederica Mogherini - W ciągu ostatnich dwóch lat nasza energia została poświęcona rozwiązywaniu jednego z najtrudniejszych zjawisk naszych czasów. Wprowadziliśmy plan inwestycji zewnętrznych, który zmobilizuje 40 miliardów euro do inwestycji prywatnych. Współpracujemy z naszymi przyjaciółmi z Afryki w rozwiązywaniu podstawowych przyczyn migracji. Współpraca i partnerstwo zawsze były i pozostaną naszym podejściem - **szeroko zakrojona współpraca**

Dimitris Avramopoulos - Stopniowo wychodzimy z kryzysu i obecnie zarządzamy migracją w duchu partnerstwa. Jestem niezmiernie zadowolony z dużego zaangażowania państw członkowskich w sprawie redukcji ilości niebezpiecznych szlaków migracyjnych oraz zwiększania bezpiecznych i legalnych tras, pokazując tym samym solidarność z krajami spoza UE - **wspólny interes**

Odchodzenie od trybu kryzysowego

Do czerwca 2018 roku Komisja Europejska chce osiągnąć kompromis w sprawie sposobu realizacji zrównoważonej polityki migracyjnej na kolejne lata. Liczba nielegalnych imigracji do UE spadła o 63% w 2017 roku, jednak wiele czynników wskazuje na to, iż migracja do Europy pozostanie problemem przez następne dziesięciolecia, a stabilizacja sytuacji i wyjście z kryzysu nie oznacza zakończenia problemu. **Obecny trend to wychodzenie z trybu zarządzania kryzysowego i rozpoczęcie wprowadzania rozwiązań gwarantujących stabilną sytuację na wiele lat w przód.**

Na temat przyszłości polityki migracyjnej Unii Europejskiej wypowiedział się Przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker:

"Nawet jeśli teraz odchodzimy od trybu kryzysowego, oczywiste jest, że migracja pozostanie wyzwaniem dla kolejnego pokolenia Europejczyków. Europa musi się szybko wyposażyć w środki zarządzania migracją, które pozwolą odpowiedzialnie i uczciwie rozwiązywać ten problem w przyszłości. W ciągu ostatnich trzech lat osiągnęliśmy znaczny postęp, ale teraz nadszedł czas, aby przekształcić wnioski w prawo, a prawo w praktykę".

Konkretne kroki

- Aktualizacja Rozporządzenia Dublińskiego
- Pełne wykorzystanie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej
- Pełne wdrożenie oświadczenia UE-Turcja
- Wzmocnienie partnerstwa z Unią Afrykańską i jej państwami
- Realizacja projektów w ramach Unijnego Planu Inwestycji Zewnętrznych
- Alternatywa dla biznesu przemytników - stworzenie bezpiecznych i legalnych ścieżek dla osób potrzebujących ochrony
- Zapewnienie sprawnego i skutecznego powrotu tym, którzy nie mają prawa pozostać w UE
- Planowanie kolejnych długoterminowych ram finansowych (co najmniej na 7 lat w przód) oparte na doświadczeniach z ostatnich lat

Procedury Unii Europejskiej dotyczące migracji

- na podstawie art. 78 i 79 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, podstawowym celem UE jest prowadzenie nowoczesnej i kompleksowej europejskiej polityki migracyjnej
- jednym z ważniejszych dokumentów dotyczących procedur migracyjnych był przyjęty na szczycie Unii traktat amsterdamski, który wszedł w życie w 1999r.
- kolejny istotny dokument to Karta Praw Podstawowych z 2000r. dołączona do Traktatu Nicejskiego, regulująca wydalenia osób z państwa
- działania konieczne do ubiegania się o pozwolenie na pobyt i obywatelstwo

Główne osiągnięcia i zmiany w zakresie procedur polityki migracyjnej

- zmiany instytucjonalne wprowadzone Traktatem z Lizbony
- niedawne osiągnięcia ustawodawcze
- Europejski program w zakresie migracji

Bibliografia

<http://ec.europa.eu/eurostat>

<http://ec.europa.eu/home-affairs>

<http://www.ce.uw.edu.pl>

<http://europeanlawblog.eu>

<http://eur-lex.europa.eu>

<http://gmdac.iom.int>